

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

19 Vtrum aliquis absque perfecta charitate se possit martyrio offerre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

tradicientes reuincere: sed contradicentes melius reuincuntur rationibus, quàm autoritatibus. ergo magis oportet determinare quæstiones per rationes, quàm per autoritates.

RESPON. Dicendum, quod quilibet actus exequendus est secundum, quod conuenit ad suum finem. Disputatio autem ad duplicem finem potest ordinari. Quædam enim disputatio ordinatur ad remouendum dubitationem an ita sit, & in tali disputatione theologica maxime vtendum est autoritatibus, quas recipiunt illi, cum quibus disputatur, puta, si cum Iudæis disputetur, oportet inducere autoritates veteris testamenti. Si cum Manichæis, qui uetus testamentum respuunt, oportet uti solum autoritatibus noui testamenti. Si autem cum schismaticis, qui recipiunt uetus, & nouum testamentum, non autem doctrinam sanctorum nostrorum, sicut sunt Græci, oportet cum eis disputare ex autoritatibus noui, uel ueteris testamenti, & illorum doctorum, quos ipsi recipiunt. Si autem nullam autoritatem recipiunt, oportet ad eos conuincendos ad rationes naturales configere. Quædam uero disputatio est magistralis in scholis non ad remouendum errorem, sed ad instruendum auditores, ut inducantur ad intellectum ueritatis quam intendit, & tunc oportet rationibus inniti inuestigantibus ueritatis radicem, & facientibus scire quomodo sit uerum, quod dicitur: alioquin si nudis autoritatibus magister quæstionem determinet, certificabitur quidem auditor, quod ita est, sed nihil sciētia, uel intellectus acquireret, sed uacuuus abscederet.

Et per hæc patet responsio ad obiecta.

QVÆSTIO X.

DEINDE quæsitum est de rebus pertinentibus ad uim appetitiuam.

¶ Et primo, De bonis.

¶ Secundo, De malis.

¶ Circa primum queruntur duo de martyrio.

¶ Primo, Vtrum aliquis absque perfecta charitate possit se ad martyrium offerre.

¶ Secundo, Vtrum sustinere martyrium pro Christo sit in præcepto.

ARTICVLVS XIX.

Vtrum aliquis absque perfecta charitate se possit martyrio offerre.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur quod aliquis absque perfecta charitate possit se martyrio offerre, quia super illud Psal. 113. Ideo dilexi mandata tua super aurum, & topazion, dicit glo. quod minima charitas plus diligit Dei legem, quàm miliaria auri, & argenti, & eadem ratione, quàm omnia temporalia: sed id quod minus diligimus, exponimus pro eo, quod magis diligimus. ergo & omnia temporalia, & etiam propriam uitam potest exponere pro Christo, qui habet minimam charitatem.

SED CONTRA. Si aliquis absque perfecta charitate potest se offerre martyrio, ergo pari ratione poterit martyrium sustinere absque charitate perfecta: sed hoc uidetur esse falsum, secundum illud Ioan. 13. Maiorem charitatem nemo habet, quàm ut animam suam ponat quis pro amicis suis. ergo aliquis absque cha-

4. dist. 49. q. 3.
5. ar. 3. q. 2.
ad 7. & 22. q.
12. 4. o. de
martyrio.

ritate perfecta non potest se ad martyrium offerre.

RESPON. Dicendum, quod in operibus uirtutum duo sunt attendenda, scilicet id quod fit, & modus faciendi. Contingit autem idem factum, quod fit secundum aliquam perfectam uirtutem, fieri etiam non solum ab habente paruum uirtutem, sed etiam non habente uirtutem, sicut aliquis habens iustitiam potest facere aliquod opus iustum. Sed si attendamus ad modum faciendi, ille qui non habet uirtutem, non potest operari, sicut ille qui habet: nec ille qui habet paruum, sicut ille qui habet magnam, qui operatur faciliter, & prompte, & delectabiliter, quod non ita facit ille qui caret uirtute, uel qui paruum habet. Sic ergo dicendum est, quod hoc opus, quod est offerre se martyrio, uel etiam martyrium sustinere, potest facere non solum charitas perfecta, sed etiam imperfecta, & quod plus est etiam ille qui caret charitate, secundum illud Apostoli 1. ad Corinth. 13. Si tradidero corpus meum ut ardeam, charitatem autem non habeam &c. Sed charitas perfecta hoc facit prompte, & delectabiliter, sicut patet de Laurentio, & Vincentio, qui in tormentis hilaritatem ostenderunt, hoc autem non potest facere charitas imperfecta, uel etiam ille qui charitate caret.

Et per hoc patet responsio ad obiecta.

ARTICVLVS XX.

Vtrum pati martyrium propter Christum sit in præcepto.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur quod pati martyrium propter Christum non sit in præcepto. Minus enim uidetur quod homo det sua, quàm quod proprium corpus ponat, ut dicit Greg. in illa Homil. Ego sum pastor bonus: sed dimittere omnia sua propter Christum non cadit sub præcepto, sed sub consilio. ergo etiam exponere corpus suum martyrio non cadit sub præcepto.

SED CONTRA est, quod August. dicit 13. de ciui. Dei. Cum dictum est homini, Morieris, si peccaueris, non dicitur martyri, Morere, ne pecces: sed illud quod oportet nos facere ne peccemus, cadit sub præcepto. ergo mors martyrii cadit sub præcepto.

RESPON. Dicendum, quod aliquid cadit sub præcepto dupliciter. Vno modo absolute: alio modo secundum animi præparationem. Quia enim præceptum importat rationem debiti, illud absolute cadit sub præcepto, quod est debitum propter aliquod præexistens, sicut præceptum de honoratione parentum, uel de amando Deum. Sed quandoque contingit, quod id quod facit aliquid esse debitum, nondum præcessit, sed potest occurrere. Unde hoc cadit sub præcepto non absolute, sed secundum præparationem animi, ita scilicet ut homo habeat animum paratum ad faciendum illud, quod debitum redditur ex aliqua causa occurrente: & hoc modo exponit August. illa Domini præcepta, quæ ponuntur Matth. 5. Si quis percussit te in unam maxillam, prebe ei & aliam, quia scilicet si opus esset, & hoc exigeret salus aliorum, homo debet esse paratus ad hoc faciendum, & per hunc modum sustinere martyrium propter Christum, cadit sub præcepto, quia scilicet homo debet habere animum ita paratum ut prius permitteret se occidi, quàm Christum negaret, uel mortaliter peccaret. Et sic est relinquere bona propria cadit sub præcepto, quia debet esse paratus animus Christiani magis sustinere rapinam bonorum suorum, quàm Christum